

# SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

70 let v Argentini

Leto LXXVII | 3. septembra 2018 - Buenos Aires, Argentina | Št. 25

www.svobodnaslovenija.com.ar



Svobodna Slovenija



## 15. OBLETNICA FOLKLORNE SKUPINE MLADIKA

Folklorna skupina MLADIKA, ki deluje v Našem domu San Justo je v soboto, 11. avgusta zvečer, s folklornim festivalom obeležila 15. obletnico svojega delovanja.

LEPO NAM JE PRI FOLKLORI! je bil naslov celovečerne prireditve, med katero so folklorniki presenetili s svojo izvirnostjo in gostom predstavili lep izbor slovenskih ljudskih plesov.

Folklorna skupina Mladika deluje od junija leta 2003, ko je nastala na pobudo učiteljic in staršev slovenske osnovne šole Franceta Balantiča z željo, da bi otroci doraščali v sproščenosti, ki jo gibanje in ples dopuščata.

Okoli petdeset folklornikov je razdeljenih v treh starostnih skupinah. V mlajši skupini sodelujejo otroci od osmega do štirinajstega leta starosti. V srednji skupini so povezani najstniki. Starejšo skupino sestavljajo mladi. Na vajah se srečujejo ob ponedeljkovih večerih. Kar veliko število članov sodeluje s skupino že od začetka in v njej odraščata.

Skozi vsa leta delovanja so se plesalci naučili



Slika Marko Vombergar

plesne koreografije različnih slovenskih ljudskih plesov iz različnih pokrajin.

Za jubilejni festival so izbrali deset plesnih postavitev, nekatere iz stalnega repertoarja, druge nove.

Člani starejše skupine so zaplesali Trojko, Tri mazurke in Ljubljanske plesse. Srednja skupina se je izkazala z Rezijanskimi in Prekmurskimi plesi ter Gorenjskim venčkom. Otroška skupina se je predstavila s Pastirskimi plesi,

Venčkom narodnih pesmi in Štajeriš - mesto in polje.

Program so zaključili s postavitvijo gorenjskih plesov. Koreografijo si je za Mladiko zamislil dr. Tomaž Simetinger. In jo s plesalci postavil na delavnicah, katerih so se udeležili, na turneji po Sloveniji. Gorenjske plesse so zaplesali vsi člani folklorne skupine Mladike.

Folklorno prireditev sta popestrila gosta harmonikarja Hernan in Thomas Stutzer.

Ob koncu programa je folklornike prisrčno nagovoril predsednik Našega doma, Andrej Mehle.

Ljubezen do slovenskega ljudskega izročila je folklornike in goste, ki so se v lepem številu odzvali vabilu združila, da so doživeli nepozaben večer.

Za goste je vsa velika družina Mladikovcev poskrbela, da so imeli pogrnjene mize obložene z domačo jedajo in pijačo.

Iskrene čestitke Mladikovcem, ki so s tako bogatim programom obeležili petnajsto obletnico obstoja. Hvaležni smo vsem, ki jih na

vse načine spremljate. Matiju Oblaku, ki je sproščeno povezal program. Topla zahvala gospodu Tonetu Oblaku in Klavdiju Selanu za scensko delo ter pridnim fantom skupine luč in zvok.

Pohvalo zaslužijo mlade folkloristke Tatjana Groznik Godec, Katerina Javoršek in Barbara Kržišnik, ki so prevzele srednjo in mlajšo skupino ter predajajo svoje znanje.

Petnajst let neprekinjenega delovanja skupine je zasluga voditeljice prof. Mirjam Mehle Javoršek, ki z globoko ljubeznijo nesebično posveča svoj čas, da mlade navdušuje nad lepoto slovenskih ljudskih plesov. Globoka zahvala za njeno neutrudno delo.

Ob koncu člani Mladike toplo vabimo na izreden dogodek! V soboto, 22. septembra, bodo med nami folklorniki Akademске folklorne skupine France Marolt. Ne zamudite enkratne predstave slovenskega plesa, petja in ljudskega izročila!

Tatjana Modic Kržišnik

## FIZIKI | Gledališka skupina Slovenskega doma Carapachay je gostovala v Hladnikovem domu



V soboto, 18. avgusta, je bila v Slovenski vasi ponovitev "črne" komedije odličnega švicarskega pisatelja in slikarja Friedricha Dürrenmatta, ki pa je med nami premalo poznan in najbrž še nikdar preje igran. Fiziki je eno poglavitnih njegovih del, v katerem izpove svoj pesimizem in razočaranje nad človeštvom na humorističen in sarkastičen način. Prvič igrana leta 1962 in takoj svetovno uspešna, komedija temeljito razkriva moreča razmerja dobe, ko sta takratni velesili razvili svojo jedrsko oborožitev do take mere, da bi vsaka od njiju mogla uničiti svet in je le strah postavljala mejo neumnosti. Ob takem vojaškem in političnem sporu Dürrenmatt filozofsko razmišlja o vlogi znanosti in posledicah njenih odkritij. V loku od Newtona do Einsteina in še naprej nam razodeva nasprotujoče možnosti vsakega odkritja ali potrditve kake teorije, ki je lahko orodje za napredek (srečo?) ali pa za uničevanje na svetovni ravni. Moremo jih uporabljati za dobro ali pa v službi sovražnosti in morda pohlepa.

Dogodki se razvijajo v kliniki Les Cerisiers, ki jo upravlja slavna psihiatra Mathilde von Zahnd (Marta Vodnik), kjer so kot pacienti internirani Herber Beutler – Newton (Jože Korošec), Ernest Ernesti – Einstein (Tone Komar) in Johann Wilhelm – Moebius (Jože Jan). Potek rakriva zvodeno mejo med um-

nostjo in neumnostjo, ki se pristno razodeva v dvoplastnem prikazu umorov z vrvicami. Zasuk ob razritju namišljenih pacientov je istočasno predvidljiv in preseneča, najboljša profesionalka in izvedenka pa se izkaže skrajno pohlepno in konfliktivno. Vse to pa ima popolnoma nor potek, ki neprestano vzbuja smeh občinstva.

Postaviti tako komedijo na oder je vsekakor zahtevna naloga, ki sta jo režiserja Frido Klemen in Jože Jan izvrstno opravila, uprizoritev pa je tudi velika zasluga vseh igralcev, ki so svoje vloge prepričljivo podali in dosegli dinamičen potek. Poleg že omenjenih, so to Ani Klemen Boltežar, Lenči Klemen, Jure Komar, Filip Komar, Janez Žnidar, Adriana Albano, Cecilia Vázquez Klemen, Frido Klemen, Martin Jeretina in Marjan Boltežar. Luči in zvok je imel na skrbi Emil Jan, maskiranje Ani Senovršnik, program je oblikoval Andrej Žnidar, scenski prostor sta pa pripravila Veri Žnidar in Frido Klemen.

Brez dvoma smo lahko ponosni na gledališko dejavnost v naši skupnosti in posebej na gonilno silo, kar so prav gotovo režiserji. Hvala Bogu se navdušenje pretaka iz generacije v generacijo. Prav tako pa to seme potrebuje ugodno zemljo, kar so najprej igralci, nato pa tudi publika, ki je v našem slučaju naravno omejena. Reprize vsaj omogočajo, da je sad velikanskega truda, ki ga priprave zahtevajo gledališkim amaterjem, razpoložljiv večjemu številu oseb. Čeprav so bratski odnosi med vsemi našimi domovi, je posebno zanimiv in hvalevreden odnos med Carapachajem in Slovensko vasjo, ki postaja pravo pobratenje, ne le mrzlo in formalno kot ga sklepajo velika mesta, temveč slonečo na prijateljstvu, ki se goji tudi z gledališkim in pevskim delovanjem. Upajmo, da bo tako še na dolga leta!

Franci Sušnik



## DRUŽINSKI DAN NA PRISTAVI

Kaj bi človek brez družine? Kako smo veseli, da jo imamo! Zato smo v nedeljo, 26. avgusta, praznovali dan vseh družin.

Začeli smo z dopoldansko sv. mašo, ki jo je daroval naš župnik g. Franci Cukjati. Med pridigo je svetoval staršem, kako naj vzgajajo otroke. Ni dobro, da se jim v vsem ustreže in da se jim izpolnijo vse želje. Treba jih je vzgajati v duhu odpovedi in radodarnosti. Sveto daritev je vodila katehistinja Nadi Kopač Grohar, otroke pri petju pa učiteljica petja Saši Jelenc Vodnik.

Po kratkem odmoru in zajtrku, ko so bili otroci že pripravljani, se je začel program, ki so ga z vso ljubeznijo pripravile učiteljice Prešernove šole. Najprej je ravnateljica Andrejka Papež Cordoba pozdravila občinstvo. Izpostavila je, kako smo lahko srečni in hvaležni, ker imamo družino. Viki Selan je povezala celoten nastop v smislu pomena družine. Najprej je predstavila najmlajše, za katere je družina kot sonček, ki razliva žarke ljubezni. Luči in Zofi Skubic sta z njimi zarajali v ritmu pesmi Ti si moj sonček. Otroci obeh skupin ABC po slovensko so v prizoru pokazali, kako lahko presenetijo očka in mamico. Skrbno sta jih naučili Mimi Gorišek Comito in Tatjana Rožanec. Deklice 4., 5. in 6. razreda so preko pesmic razkrile, o čem sanja Sonja in kako bi bilo, če bi se rodile v tistih tujih deželah. Adam pa nam je kot zamorski kralj zelo doživeto deklamiral Župan-

čičevo »Pismo o zamorskem kralju«. Naučila jih je njihova učiteljica Roži Esih. Najstarejši, otroci 7. in 8. razreda, so med pogovorom primerjali člane družine skozi čas. Vsak je povedal nekaj o svojih starših ali starih starših, mi pa smo se smejali zanimivim primerjavam! To točko sta pripravili Andrejka Papež Cordoba in Anka Savelli Gaser. In kaj se je dogajalo jeseni? Listki drevesa so se odpravili na pot. Veter jih je ponesel do sonca, ki se je dolgočasilo, saj je bilo samo. Potem so prišli do potoka, a končno so sklenili, da je najlepše doma pri svojem drevesu očku, kjer so korenine družinskih vezi. To je pripravila Viki Selan. Nazadnje smo spoznali še člane filma Koko iz Mehike. To točko, ki si jo je zamislila Karolina Kenda, so nam zanimivo predstavili otročki 1. in 2. razreda, zaključili pa so jo s 3. in 4. razredom. Na zaslonu smo lahko videli odlomek filma z besedilom refrena (prevedla ga je Anka Savelli Gaser). Vsi otroci so z navdušenjem zapeli! Za zaključek se je ravnateljica vsem lepo zahvalila, še prav posebno Audio Pristava. Miloš Mavrič, predsednik Pristave, je tudi vse lepo pozdravil in jih povabil, naj se pridružijo, naj radi prihajajo na Pristavo, kjer je vsa družina pristavska družina.

Sonce nas je vabilo na vrt. Z raznja je zadišalo po dobrem kosilu, zato smo hiteli v dvorano, kjer je bilo vse lepo okrašeno za ta praznik po zaslugi pridnih mamic in šolskega odbora.

Vse družinsko, vse prisrčno lepo, vse slovensko, vse pristavsko ...

Prava ljubezen pri nas je doma, ki je kot bitje našega srca ...

Monika Češarek Kenda





## Besede staršem, učiteljem in učencem

V Sloveniji je v ponedeljek, 3. septembra, pričelo novo šolsko leto. Za učence osnovnih in srednjih šol je počitnic konec, treba je spet v šolo! Nadškof msgr. Zore jim je ob tej priliki namenil nekaj besed, ki jih tu objavljamo. Čeprav se v Argentini šolsko leto zdaj res že hitro bliža h koncu, so njegove misli dobrodošle in tudi prav aktualne tudi za nas!

### Spoštovani starši, učitelji in učenci!

Dragi učenci! Ob začetku novega šolskega leta vam želim vse dobro. Morda boste v prvih dneh res nekoliko pogrešali počitniško sproščenost, a kmalu se boste lahko začeli veseliti uspehov, ki jih boste doživljali ob novih spoznanjih, novih prijateljstvih, predvsem pa ob vedno jasnejšem zavedanju, kako se z vsako novo nalogo, z vsako novo knjigo, širijo vaša obzorja, raste vaše znanje in se pogloblja vaše razumevanje sebe in sveta okoli vas. Spodbujam vas, da se ne učite samo vaša glava, ampak da to, kar vam bo povedano, vedno presoja tudi srce. Učite se vedno bolj spoznavati, kaj je dobro in kaj je slabo, kaj je pošteno in kaj je krivično, kaj gradi in kaj podira. Zato vam priporočam, da se o vsem naučenem pogovarjate s svojimi starši, ki vas imajo radi in vam bodo prav zaradi tega pomagali rasti.

Dragi učitelji! Čeprav so že stari latinci sestavili pregovor, da kogar bogovi sovražijo, ga naredijo za učitelja, je vendar vaš poklic eden najlepših na svetu in zahvaljujem se vam, da ste se zanj odločili in ga opravljate. Res je, da je danes veliko govorjenja o pomanjkljivostih, napakah in stranpoteh našega izobraževalnega sistema, vendar vi niste izobraževalni sistem. Vi bodite za učence, ki so vam zaupani, avtoriteta. Pa ne toliko avtoriteta v današnjem pomenu besede, kjer gre za veljavo, moč in vpliv. Prevečkrat se to lahko sprevrže v spopad za veljavo, moč in vpliv. Bolj bodite avtoriteta v etimološkem pomenu: tisti, ki uči, ki piše; torej tisti, ki svoje znanje in svoje poglede piše v duha učencev. Ali še bolje, bodite avtoriteta v smislu tistega, kar pomaga rasti.

Dragi starši! Vaša razpetost se bo z novim šolskim letom še povečala. Nič več samo služba in dom, ampak še toliko drugih dejavnosti, s katerimi boste skušali svojim otrokom dati kar največ za življenje. Vem, da danes nekaj velja tisti, ki ima čim več dejavnosti. To hlastanje po količini se je preselilo tudi v našo skrb za vzgojo in izobraževanje otrok. Čim več krožkov, čim več dejavnosti, da nam ne bo kdo očital, da nismo dovolj poskrbeli zanje. Drage mame, dragi očetje, otrokom ne morete nikoli dati nič večjega, kot da jim dajete sami sebe. Nikoli naj ne dobijo občutka, da so pomembne njihove dejavnosti ali njihovi uspehi ne pa oni sami. Naj vedno čutijo, da jih imate radi zaradi njih samih in ne zaradi njihovih dosežkov. Tudi na govorilnih urah in roditeljskih sestankih naj bo to v ospredju: kako je z otrokom, kaj doživlja in kaj potrebuje, ne pa kakšne ocene je dosegel. Skrb za otroka in ne za nje gove ocene naj bo središče sodelovanja med vami in učitelji.

Vsem vam, učencem, učiteljem in staršem želim, da bi se v novem šolskem letu predvsem veselili drug drugega, da se boste lahko tudi skupaj veselili napredka. Vsem želim Božjega blagoslova in Marijinega varstva.

Nadškof msgr. Stanislav Zore OFM



## KRISTJAN Z NAPAKO

Pripovedoval mi je človek dogodek znotraj v sebi. Tam se vedno nekaj dogaja, tudi ko se nič ne zgodi in ne zgame okrog njega, je stopil iz sebe z besedo.

Ko se tam notri oglasi nemir vesti in stopnjuje iz rahlega poznavanja do krepkih udarcev na veliki zvon resnice in neizprosno postavi pred oči ujetost v krivdo, človeku ni lahko, me je pogledal z vprašanjem v očeh: si me razumel? Potarnal je, da je bil v zmoti, neizkušen, nedosleden in slaboten, in to spoznanje in priznanje ni lahko, je zatrdil in nadaljeval: Sem človek z napako. Najtežje je nositi s seboj križ lastnih neumnosti in posledice zgrešenih odločitev, dejanj in navad.

Zavrtala sva v pretresanje. Svoboda in odgovornost se namreč vedno dejavno izvržuje samo sedanjim trenutek. V naslednjem je že neizprosno zapisano v preteklost vsako dobro delo in vsako nedelo, vsaka zla in dobra beseda in misel. Preteklih opravljenih del, izrečenih besed, skritih misli se ne da več spremeniti. S seboj vzamemo lahko le izkušnjo,

kaj je bilo prav in dobro in človeka veseli, in kaj je vredno le obžalovanja in nevedno spomina, ki samo žalosti.

Problem je v tem, da noče iz spomina, je dejal in pomodroval: človek se sicer trudi, da odrija in pozablja neljube podobe, ki pačijo njegov obraz. S takim ne bi rad stopil pred ljudi. Hudo pa je, ker zavest ne ugasne in se vest ne umiri. Ne preostane mu drugega, kot da skuša sam urediti zadrego v sebi. Pospraviti sebe znotraj, urediti dogodke in dogajanje v sebi pa ni mačji kašelj. Opazil je, da je naloga mukotrpa bolj kot si je mislil. Zmanjkuje mu potrpežljivosti s seboj in s svojimi močmi je pri kraju. Pritisnjen je ob zid, pribit na steno, na katero je sam začrtal svoj križ. Pomoči ni od nikoder. Je ne najde.

Toda od koga, se vtaknem vanj, če pa s tem svojim notranjim obrazom noče pred nikogar.

Iz njega zavre: Hrepeni po nekom, ki bi ga razumel in ki bi ga sprejel v vsej njegovi nerodnosti in nedoslednosti. Ki bi mu pomagal najti dovolj moči, da premaga svojo nemoč.

To bi ga dobesedno odrešilo prekletstva, mu odvzelo dolgove, ki jih ne more sam poplačati in se jih tako silno sramuje in mu tičijo ko silno nadležni in boleč trn v srcu.

Kaj pa Bog?, ga vprašam najeverno, ker se mi zazdi, da sedi pred menoj kristjan brez vere. Jezus je iskal takšne ljudi in jim pomagal, mu potisnem oprijemek na doseg.

Omahljivo sva zajadrila med znamenja tolažbe, ki jih daje razodeta Modrost. Vendar je bila orehova lupina nezaupanja pretrda. Beton, ki ga čas ga še ni najedel, da bi se sam sesul vase.

Je še kdo, ki trpko prenaša sebe in svoje notranje dogodke? Naj se oglasi, naj drug drugemu pridemo naproti. Sprejet bo za brata, sestro, za mater in očeta. Radi bomo skupaj v sorodnosti srca, ki ga muči negotovost in dvom, kot družina ljudi, ki vztrajno in razumevajoče delijo svoje moči in nemoči med seboj in z Bogom. Jezus je izpričal, da Bog rešuje. Krepimo se v Njegovi moči.

Vabimo vas v slovensko skupnost, kjer se družimo med seboj v božjem Imenu.

Janez Pucelj

Naša luč

September 2018

## V SLOVENIJI SESTAVLJAJO NOVO VLADO

Premier Marjan Šarec je v državni zbor že vložil listo ministrskih kandidatov. V ekipo 13. slovenske vlade predlaga 16 kandidatov. Štiri kandidate je v vladno ekipo predlagala največja koalicijska stranka, LMŠ, prav toliko SMC, po tri SD in SAB in Desus dva. Cerarjeva vlada v odhajanju se je medtem »sončila« na Brdu pri Kranju.

Na čelu ministrstva za finance v LMŠ vidi Andreja Bertoncija, na čelu ministrstva za zdravje Sama Fakina, na čelu ministrstva za notranje zadeve Boštjana Poklukarja, na čelu ministrstva za javno upravo Tugomirja Kodeljo. Prav tako štiri ministrske kandidate so predlagali v SMC, in sicer kandidata za ministra za zunanje zadeve Mira Cerarja, kandidata za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravka Počivalška, kandidata za ministra za okolje in prostor Jureta Lebna in kandidata za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Ksenjo Klampfer.

Stranka SD v vladni ekipi vidi Jerneja Pikála na mestu ministra za izobraževanje, znanost in šport, Andrejo Katič na mestu ministrice

za pravosodje in Dejana Prešička na mestu ministra za kulturo. Tri ministrske kandidate ponuja tudi Stranka Alenke Bratušek. Sama je kandidatka za infrastrukturno ministrico, hkrati predlaga dva kandidata za ministra brez resorja, Marko Bandelli za področje razvoja in kohezijske politike in Peter Jožef Česnik za področje Slovencev v zamejstvu.

Najmanjša vladna stranka, DeSUS, bo v vladi sodelovala z dvema ministroma, in sicer za obrambnega ministra predlagajo Karla Erjavca, za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa Aleksandro Pivec.

Za prihodnji teden so v državnem zboru že predvidene njihove predstavitve pred matičnimi odbori, teden pozneje pa je pričakovati glasovanje o ministrski ekipi.

Medtem ko na vrata vladne palače že trka nova ministrska ekipa, se je vlada v odhajanju danes sešla kar na Brdu pri Kranju. V lepem okolju je svoji ekipi hvalospev pripravil premier Miro Cerar, ki je prepričan, da je država po štirih letih bolj konkurenčna, socialno pravična in optimistična.

Miro Cerar je v minulem mandatu vsekakor spoznal, da je delo v zakulisju precej drugačno od tistega v ospredju. Kot da bi pozabil, da je vlada odstopila in da opravlja le še tekoče posle, je pred medije stopil samozavestno in poln zadovoljstva nad opravljenim v tem mandatu.

Nadaljevanje zagotavljanja politične stabilnosti Cerar privoščiti tudi prihodnji vladi, ki jo bo vodil predsednik LMŠ Marjan Šarec in v kateri naj bi Cerar prevzel zunanjepolitični resor. Vsekakor je imel sam na čelu vlade lažjo nalogo, saj so se usklajevale le tri stranke, v Šarčevi bo dela z usklajevanjem več. A hkrati ne smemo pozabiti, da je tudi v minulem mandatu kar pogosto prihajalo do neskladij. Že začetek dela Cerarjeve vlade so zaznamovale kadrovske menjave, ko se je v kratkem obdobju zamenjalo kar nekaj ministrov. Šolski resor so vodile tri ministrice, menjali so se šefi gospodarskega, obrambnega in kulturnega resorja ter vladne službe za razvoj in kohezijo. Nazadnje je z ministrskega mesta odstopil finančni minister Dušan Mramor.

Zoper člane vlade je bil vloženih kar devet interpelacij, vse so ministri prestali. Poslanci so razpravljali tudi o interpelaciji celotne vlade. Cerar je nato delo vlade končal na lastno pest, saj je marca, potem ko je vrhovno sodišče razveljavilo referendum o drugem tiru, odstopil. Do oblikovanja nove odhajajoča vlada tako opravlja le tekoče in... hm... govorniške posle.

Tanja Dominko

Radio Ognjišče

30. 8. 2018

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

## XVII. NAGRADNI NATEČAJ

za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi:

A: Slovinci v zamejstvu B: Slovinci po svetu

Namenjen je kandidatom iz Republike Slovenije in tujine. Upoštevana bodo dela, zagovarjana v obdobju od 1. 11. 2017 do 31. 10. 2018.

1. nagrada 800 evrov

2. nagrada 600 evrov

3. nagrada 400 evrov

Urad sprejema dela do vključno 3. 12. 2018. Več informacij dobite preko elektronske pošte: [zvone.zigon@gov.si](mailto:zvone.zigon@gov.si)

## POGOVOR | Emilio Urbančič

*Emilio Urbančič je Slovenec, rojen v Argentini, ki je kot laični misijonar v 90. letih tri leta deloval na Madagaskarju, zdaj pa že sedemnajst let dela kot ulični delavec v Sloveniji.*

*Z njim smo se pogovarjali, kako je sploh padla odločitev za misijonarjenje na četrtem največjem otoku na svetu, s kakšnimi težavami se je tam soočal, pa tudi o njegovem delu danes v Sloveniji.*

### → Od kod navdih za misijonsko odpravo?

Leta 1992 sem prvič prišel sem, v Slovenijo, z namenom, da bi pogledal, kako je, in tudi ostal. Vendar se nisem dobro »vklapljal«, bil je težak prehod zame. V Argentini smo se bratje in sestre dobivali ob nedeljah, kar naenkrat pa je tega zmanjkalo. Nedelje so bile prazne, Ljubljana je bila prazna, nobene dejavnosti. Vzdušje ni bilo takšno, da bi si želel ostati. Bi prejel domov, če ne bi šel še v Medžugorje, ki sem si ga, kljub vojni, res želel obiskati. Sicer sem tvegala, ampak kot Argentinec nisem imel toliko težav, kot če bi bil iz Slovenije.

Tam sem imel srečo, da sem se srečal z vidkinjo, ki sem jo prosil, naj me priporoči Mariji. Ko sem se vrnil v Slovenijo, se je vse odprlo, priključil sem se misijonski skupini in čez nekaj mesecev sem že bil na Madagaskarju.

Vse je prišlo zelo na hitro, zato je bila moja priprava skrajšana. Nisem znal niti francoščine niti malgaščine, kar je bilo nenavadno, saj kdor pride, ponavadi zna vsaj enega od teh jezikov. Vendar se je z mojim odhodom v misijone mudilo, ker sta dve laični misijonarki, ki sta prav tako odhajali, želeli, da bi ju spremljal.

Nekaj izkušenj, čeprav drugačnih, sem imel že prej iz Argentine. Moje najlepše počitnice so bile, ko sem šel s skupino iz argentinske župnije pomagat v Santiago del Estero, ki je bila takrat najrevnejša škofija v naši državi. Res pust predel, vendar vedno, ko smo obiskali ljudi, ti niso imeli nič, ampak so ti dali še tisto malo, kar so imeli. In ko sem odkril, koliko je veselja v tem delu, sem bil pripravljen iti še kam. In potem odkriješ, kje se skriva ta sreča.

Misijonarjenje na Madagaskarju je takrat zahtevalo odločitev za tri leta. Odšel sem na delo ob Indijski ocean na jugu otoka, kjer je večina slovenskih misijonarjev. Razen sestre Marjete Zanjkovič in Pedra Opeke, ki sta v glavnem mestu, slednji pa je začel prav tukaj, kamor sem prišel jaz.

### → In zakaj ravno Madagaskar?

Takrat sta bili dve možnosti: Papuanska Nova Gvineja, za kamor se je takrat pripravljala en laični misijonar, in Madagaskar. V tistem trenutku pa so bile večje potrebe za Madagaskar.

### → Si predstavljam, da je bil jezik kar težava ...

Težava je, ker želiš biti z ljudmi, ker hočeš, da te sprejmejo. Njihov jezik, malgaščina, pa je bil zame nekaj povsem novega. Izhaja iz Azije, z indonezijskih koncev, in ni podoben drugim afriškim jezikom. Toda otroci so vztrajali, da bi se ga sčasoma naučil. Oni so brez težav po desetkrat ponavljali kakšne besede. Bili so najboljši učitelji.

Ko sem se pogovarjal s starejšimi, so se zraven smejali, kar me ni ravno osrečevalo, pri

otročih pa je bilo drugače – imajo veliko večje potrpljenje kot odrasli.

Jezika sem se tako učil sproti, najprej osnovalno. A to, da sem govoril po njihovo, so znali zelo ceniti. Nekaj besed, pa so že rekli – ti že znaš naš jezik. Veliko jim je pomenilo, da si jih pozdravil v njihovem jeziku. Poleg tega pa se je bilo treba učiti še francoščino za vso papirologijo, zdravstvo, tudi med misijonarji se veliko govori po francosko.

### → Poleg jezika, kaj je bila največja ovira?

Čeprav smo v Argentini že malo drugačni od Evropejcev, je ta del Afrike spet drugačen. Velika je razlika v kulturi, tradiciji. Tam še vedno živijo v plemenskih skupnostih. Težko mi je bilo razumeti tudi tabuje, prepovedi. Tako se denimo ne smeš dotakniti psa, kar je za nas nenavadno. Čeprav živiš med njimi, je bilo težko razumeti. Potrebujes čas, da se navadiš.

So zelo strogi. Doživel sem že, da so zaradi kraje nekoga celo ubili. Imajo svoje zakone, v katere se policija in država na vmešavata. Po drugi strani pa je veliko dobrih stvari, na primer, kako družine držijo skupaj in kako plemo poskrbi za nekoga, če ostane sam, brez možnosti za preživetje. Se mi zdi, da imajo te zadeve bolj urejene kot mi, bolj pozorni so na bedo. Ne bi umrli, kot puščamo mi umreti kakšnega brezdomca.

### → Kaj vas je v teh treh letih delovanja na Madagaskarju najbolj nagovorilo?

Vedno sem si želel poglobljeno spoznati razne svetove. Po eni strani se med seboj imenujemo bratje, po drugi strani pa, ko smo slišali novice o tem, da v Afriki umirajo od lakote, se nas ni dotaknilo v smislu, da je res moj brat tisti, ki trpi, ki umira in ki je brez možnosti za preživetje. Želel sem izkusiti, da smo zares vsi bratje. Da lahko rečem »to je moj brat«, je po mojem bistvo vsega tega. Če moj brat, del moje velike družine, trpi, ne morem sedeti križem rok. Bog mi je dal srečo, da sem šel tja in spoznal moje brate, in da sem zdaj še bolj povezan z njimi.

### → Po teh treh letih pa nazaj v Buenos Aires. Ste ob vrnitvi doživeli kakšen šok?

Nisem se mogel navaditi na betonsko džunglo. Eno leto sem preživel tam, potem pa sem mami rekel: »Mama, grem k mojim dol. Rad bi tam umrl.« Tako sem se ponovno vrnil na Madagaskar, sam, ne preko misijona.

### → In za koliko časa ste se vrnili?

Za eno leto. V tistem letu sem tako spoznal svojo ženo. Po njihovih običajih je dobro, da te sprejme pleme. Da lahko normalno hodita kot fant in punca, sva se po zahtevah plemena



kmalu sprva zaročila in nato poročila. Potem sem nekaj mesecev delal v nevladni organizaciji, nato pa sva z ženo ocenila, da je bolje, če greva. Sprva sva odšla za tri leta v Argentino, marca 2001 pa sva se preselila v Slovenijo.

### → V plemenu niso imeli problema z zaročenem iz njim tujega sveta?

Mene so že malo poznali, in so me, hvala Bogu, sprejeli. Nekaj deset let prej niso sprejemali ne belcev, ne Kitajcev ... v mojih časih pa je že bilo drugače. Pa tudi starešine plemena zelo vplivajo na to, da te sprejmejo. Potekel je tudi poseben obred, zaroka. Potem naprej pa še civilna in krščanska poroka.

### → Je bil za selitvijo v Slovenijo kakšen poseben razlog?

Sprva smo živeli pri njenih starših, nato pri mojih. Mislila sva, da je čas, da greva stran od enih in drugih. Da zaživiva skupaj in se zbrusiva. Kar je bila je dobra odločitev.

### → Čeprav živite v Sloveniji, pa ste se na Madagaskar ob vodstvu drugih prostovoljcev še večkrat vrnili.

So ljudje, ki si želijo takšne izkušnje. Delno jo lahko dobijo v Sloveniji, vendar si želijo močnejšo, tisto iz tretjega sveta.

Poznam okolje, misijonarje, ki so takšne pomoči veseli. Vsako leto hodijo preko POTA, organizirajo oratorij. Drugi vidik je zdravstvo – v teh krajih manjka zdravnikov. Če Bog da, bomo šli tudi naslednje leto z zdravnico.

### → Tudi če pridejo za en mesec ...

Se vklopijo, pomagajo, darujejo svoj čas. Pomagajo tudi, da se krščanska skupnost utrdi. Organiziramo še katehezo, in delavnice, na katerih se mimogrede zbere dvesto otrok, ki so tega zelo veseli. Vsaka majhna stvar, ki jim jo daš, jim veliko pomeni, zelo so ti hvaležni. Ogromno pa dobimo tudi mi, ki pridemo v te kraje. Se mi zdi, da dobimo več nazaj, kot damo.

### → Nekaj poguma pa je vendarle treba imeti.

Priporočal bi vsakemu. Najprej je treba seveda narediti nekaj okoli nas. Če nisem pripravljen biti brat mojemu sosedu, potem nima smisla, da grem daleč. Najboljša šola je začeti tukaj. Da smo tukaj na razpolago tistim, ki so potrebni – veliko mladih, otrok, ki čutijo praznino in ki nimajo nobenega blizu, ki bi mu ponudil roko, možnost. Potem si lahko zadajamo večje cilje, da gremo ven.

Zdaj smo skupaj s Španci, ki so žrtvovali svoje počitnice, zato da so nam lahko tukaj, v Sloveniji, pomagali, postavili mizo kar v parku, za ljudi, ki niso iz cerkvenih krogov, in tam ustvarjali program. In zakaj ne bi Slovenci kaj takšnega nadaljevali, zakaj se ne bi naša Cerkev odprla in šla ven, na ulico, zakaj čakamo na misijonarje ali na druge, da nam pokažejo smer, mi pa medtem stojimo križem rok? Zdi se mi, da smo kot kristjani malo zaspani.

Včasih imam občutek, da sicer imamo oratorije, ampak kdaj bodo imeli pa priložnost tisti, ki Boga ne poznajo? Kdaj bodo oni lahko spoznali Njega? Moramo jim nuditi družbo, jih sprejeti kot brate. Morda naredimo premalo na tem področju. Vedno govorimo o drugih, ki pa so, hočeš nočeš, naši bratje. Če se nisem pripravljen njim približati, se lahko vprašam, kakšen kristjan sem.

### → Zdaj v Sloveniji živite že sedemnajst let. Pa vas je, ko ste prišli leta 2001 sem, kaj zares

### zmotilo, zbudilo v oči?

Ja, in sicer, da nismo sprejemali in da še ne sprejemamo naših južnih sosedov, ki živijo tukaj. Ne upamo si biti bolj povezani. Vem, da smo različni, ampak oni so tukaj, so državljani, od njih se lahko naučimo tudi česa dobrega. Kot kristjan sem odgovoren, da grem do njih, da jih sprejemem. To sem opazil predvsem med mojim delom na Fužinah. So zelo dobri ljudje, in bilo bi čisto drugače, če bi se skušali povezati, kot pa da bi vsak ostal narazen. Govorim kot kristjan. Vsak gleda na svoj način, vendar se mi zdi, da je bistvo pri krščanstvu, da sprejmeš vsakega.

### → Vas je v Sloveniji kaj tudi pozitivno presenetilo?

Mi, ki prihajamo iz Argentine, imamo odgovornost. Nekaj smo videli, doživeli, česar tukajšnji Slovenci niso spoznali. Se mi zdi, da bi lahko novčili tisto, kar smo doživeli in spoznali v Argentini. To je naše poslanstvo.

Sam sem srečen, Bogu hvaležen, da sem bil rojen tam preko. Moji starši so sicer trpeli, ker so morali zapustiti slovensko zemljo, vendar sam vidim v nas eno prednost. Imamo večjo odgovornost, ker vidimo razlike. Lahko bi prinesli kakšne programe, ki smo jih imeli v svobodni državi, v kateri smo živeli, medtem ko je bilo tukaj veliko stvari v prejšnjem režimu onemogočenih. Kot posamezniki lahko Sloveniji veliko damo.

Zame so tudi resnično dobre možnosti, da lahko vse, kar imaš v mislih, uresničiš. Nihče ti ne brani – v mojem primeru so to izmenjava s Španci, pa delo v šoli, v župniji. Nisem naletel na birokracijo, da se česa ne bi smelo, da bi moralo iti kaj po bolj 'uradni' poti. Hvala Bogu sem naletel na odprte ljudi, ki so pripravljene pomagati. Tudi v Fužinah ponujamo razne delavnice na šoli, in ni ovir. To je prednost, da lahko uresničiš tisto, kar misliš, da je dobro. Nisem naletel na besede, kot so »pojdi drugam, to je naš prostor«.

Pripravljeni so tvegati – delal sem na primer s skupino fantov, ki so preprodajali drogo, pa sem ravnateljica na Fužinah rekel: »Ali želimo kaj konkretnega narediti za fante, ki so izpadli iz šolskega sistema, ki zato niso dokončali šole, in nimajo službe, in če želimo, da prenehajo metati kamne na šolo, zažigati vrata.«

Ravnateljica je tvegala in jim dala na razpolago telovadnico. Sprva je bilo težko, z varnostniki, da se ne bi zgodilo kaj takšnega kot na ulici, vendar potem vandalizma ni bilo več. Ne vem, če bi povsod naletel na takšne dobre ljudi, ki zaupajo, in ki želijo kaj dobrega narediti in ki so pripravljene tvegati.

### → Pomeni to, da ste že naleteli?

V Argentini so me dvakrat med delom napadli s pištolami. Bil sem tik pred smrtjo, kar me, hvala Bogu, ni ustrašilo. Tudi, ko sem začel delati na Fužinah, ko sem se odpravil tja, sem molil, ker sem se vsakodnevno soočal z najtežjimi primeri z ulice.

Hodil sem do njih in jim skušal dopovedati, da če želijo nekaj drugačnega, se lahko obrnejo name. V Argentini pa je bilo takšno delo veliko težje. Tu imam tudi več priložnosti in nasilje še ni prišlo na takšno raven kot tam.

Veronika Snoj | Domovina.je

## ŠTIPENDIJE

Javni sklad je 8. 8. 2018 objavil javni razpis za dodelitev štipendij za študij v Republiki Sloveniji za Slovence v zamejstvu in Slovence po svetu za študijsko leto 2018/2019. Rok prijave je do vključno 1. 10. 2018.

Vsi pogoji za prijavo so objavljeni na spletni strani [www.sklad-kadri.si](http://www.sklad-kadri.si)

Prijave morajo biti predložene Javnemu štipendijskemu, razvojnemu, invalidskemu in preživninskemu skladu Republike Slovenije, Dunajska 20, 1000 Ljubljana, s pripisom: za 254. javni razpis.

## KOLEDAR

**8. septembra ob 15:00**

Redni pouk SSTRMB

**9. septembra**

Mladinski dan v Našem domu San Justo

**12. septembra ob 15:00**

Redna seja ZSMŽ v Slovenski hiši

**15. septembra ob 15:00**

Redni pouk SSTRMB

**15. septembra ob 20:00**

Kulturni večer SKA v Slovenski hiši

**15. septembra ob 20:30**

Mladinski večer v Carapachayu

**16. septembra**

Člansko kosilo v Slomškovem domu

**22. septembra**

Proslava šolskih otrok na čast bl. Slomšku Slovenska hiša

**22. septembra**

Maroltova plesna skupina v Našem domu

**23. septembra**

Mladinski dan v Slovenski vasi

## KJE NAJTI ŠE LEPŠI JE SVET?



CERKEV SVETE TROJICE

### Prekmurje vabi in daje

Ob stoletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom še bolj spoznavamo našo domovino, še posebej tiste dele domovine, ki so na obrobju, a so po svojem naravnem in kulturnem bogastvu neprecenljivi biseri.

Pokrajina med Muro in Srebrnim bregom je vabljiva in prijazna za pohodnike in kolesarje ter za vse druge popotnike. Ponuja nam najprej raznovrstne naravne lepote. Lahko občudujemo reko Muro s šestimi cestnimi mostovi in dvema železniškima ter z nekaj brodi, ki še vozijo in spominjajo na nekdanje čase. Pokrajina ob Muri nudi mrtve rokave z lokvanji in ribami, privlačni štorke, ki si po travnikih iščejo žabe in drugo hrano. Preko ravnih pšeničnih polj pridemo do prvih obronkov Goričkega, kjer v borovih gozdovih najdemo različne gobe in srečamo gozdne živali. Zlahka se povzpemo na najvišjo prekmursko vzpetino, na 418 m visok Sotinski breg ali Kuglo,

s katerega občudujemo ledavsko dolino in bližnje avstrijske griče. S Srebrnega brega (404 m) v bližini tromeje se odpre pogled v slovensko Porabje in v Avstrijo. Prijetno se je ustaviti ob (umetnih) jezerih: ob ledavskem, bukoviškem ali drugih manjših (hodoško, šalovsko...), ki poživljajo že tako pestro pokrajino.

Na tem razmeroma malem prostoru živijo poleg Slovencev še Madžari (v Lendavi in okolici) in Romi (Cigani). Predvsem v ravninskem delu so prebivalci večinoma katoličani, na Goričkem pa živi tudi precej evangeličanov in nekaj pripadnikov drugih ver (binkoštniki, kalvinci), kar je posledica razmer v preteklosti, ko so tej pokrajini vladali tuji.

Kulturno bogastvo Prekmurja pomenijo predvsem cerkve. Oglejmo si lahko stare cerkve (Martjanci, Turnišče, Selo, Domanjševci, Tišina, Gornji Petrovci - Nedela), ali novejše (Odranci s Kregarjevimi freskami, Pertoča z Rupnikovim mozaikom). To podobno dodatno bogatijo kapele, ki stojijo skoraj v vsaki vasi in se vsaj občasno v njih opravlja bogoslužje, ter križi, kamniti in leseni, ki govorijo o veri tamkajšnjih prebivalcev. Pokrajino lepšajo zvoniki, posebej tisti samostojni (Kamovci, Dolič, Boreča, Ocince). Zanimiv je tudi ogled pokopališč, ki so v vsaki vasi, ponekod tudi dve (katoliško in evangeličansko).

Duhovno podobo Prekmurja oblikujeta dva Božja služabnika: Danijel Halas in Alojzij Kozar. Halasovo življenje lahko spoznavamo na Halasovi romarski poti, ki povezuje kraje, kjer je živel (Črensovci, Hotiza, Lendava, Velika Polana). Leta 2012 je bil postavljen križev pot na Hotizi, (štirinajst križev, ki je vsak nekoliko drugačne oblike in govori ne

le o Jezusovem trpljenju, temveč tudi o trpljenju Božjega služabnika). Krona te poti je grob Božjega služabnika v Veliki Polani in tamkajšnja cerkev, kjer je deloval. Življenje Božjega služabnika Alojzija Kozarja nam predstavljajo knjige, ki jih je pisal in jih je župnija Odranci že izdala v zbirki zbrana dela Lojzeta Kozarja. Na Božjega služabnika nas v Odrancih spomni cerkev Svete Trojice, ki jo je skupaj z verniki gradil v težkih povojnih letih, kip v parku pred cerkvijo in grob na bližnjem pokopališču, ki ima umetniško oblikovan spomenik in dodano ploščo s kronogramom, ki ga je sestavil škof dr. Jožef Smej. Na Božjega služabnika Alojzija Kozarja nas spomni doprni kip pri kapeli v njegovi rojstni vasi Martinje in spominsko znamenje v Boreči ob cerkvi sv. Ane, pri kateri je leta 1936 daroval novo mašo. Spomine nanj srečamo tudi na Madžarskem: plošča na Gorenjem Seniku, kjer je bil krščen, in spominsko znamenje v Horvatnadalji, kjer je med vojno deloval kot kaplan.

K ogledu vabijo gradovi: predvsem grad pri Gradu, ki je največji v Sloveniji, ter v Murski Soboti, v Lendavi in še kje.

Prekmurje je od leta 2006 tudi del soboške škofije in zato je težko iti mimo Murske Sobotne in njene stolne cerkve sv. Nikolaja.

Ogled Prekmurja je običajno obogaten z okušanjem domačih dobrot, kot so gorička šunka, prekmurska gibanica, bujta repa, retaši in druge dobrote. V številnih kletih dozoreva vrhunsko vino, ki dosega številna odlikovanja. Te dobrote ponujajo številne turistične kmetije in gostilne.

Vsak nov korak odkriva nove lepote in novo duhovno bogastvo, zato je škoda varčevati s koraki. Stoletnica združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom je lepa priložnost za nove poti in lepše življenje.

**Lojze Kozar ml.**

za Svobodno Slovenijo

## OSEBNE NOVICE

### † SMRT

V Mendozi je 1. septembra umrla **ga. Majda Ocvirk roj. Mlakar**, stara 98 let. Naj počiva v miru!

**57. MLADINSKI DAN**

**9. SEPTEMBRA**

8:00 SV. MAŠA  
9:15 DVIKANJE ZASTAV  
9:30 ZAČETEK TEKMOVANJ  
13:00 KOSILO  
19:30 KULTURNI PROGRAM

**NATO PROSTA ZABAVA!**

SODELUJETA  
**BAIRES POLKA & KM43**

VSTOPNICE ZA KOSILO (\$300) IMATA NA RAZPOLAGO MIKI OBLAK (11 6021 1309) IN NIKO PUNTAR (11 6207 2796)

**ZAHVALNA SLOVESNOST**  
ob 70-letnici prihoda v Argentino

*V nedeljo, 30. septembra 2018*

08:30 zbiranje na trgu Plaza San Martín  
09:00 polaganje venca pred spomenikom zahvalne besede Republikni Argentini  
10:00 koncelebrirana sv. maša v buenosaireški stolnici daruje nadškof msgr. Andrej Stanovnik in Slovenski duhovniki

Vabi Zedinjena Slovenija

**Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.**

Diagonal 160 Nº 5776  
Villa Loma Hermosa (1657)  
Buenos Aires, Argentina

Tel / Fax: 54 (11) 4769-0581 / 1653  
antonio@podrzaj.com.ar  
www.podrzaj.com.ar

**Grupo HZ**

Temple 2780 - Lomas del Mirador  
Tel: 5168 6300 Fax | Fax: 5168 6305  
www.hzgroup.com.ar

CARTULINA ENCAPADA

ENVASES DE CARTULINA Y MICROCORRUGADO

ENVASES FLEXIBLES Y PRODUCTOS ESPECIALES